

prima instanță: V. Sandu
(Judecătoria Chișinău (sediul Centru))
instanța de apel: Iu. Cimpoi, M. Anton, V. Cotorobai
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2r-154/18

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Oleg Sternioală

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun” împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir,

c o n s t a t ă:

La 12 august 2016, SRL „Parșe Tutun” prin intermediul reprezentantului, directorul Vladislav Șevcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 26 noiembrie 2015, creditorul Anatolie Culicov a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Parșe Tutun”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a lui Anatolie Culicov cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Parșe Tutun”.

Prin aceeași încheiere a fost dispusă aplicarea măsurilor de asigurare în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului SRL „Parșe Tutun” în perioada derulării procesului de insolabilitate și a fost numit în calitate de administrator provizoriu Ion Lașcu, deținătorul autorizației nr. 151 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

A menționat că din 08 decembrie 2015, Ion Lascu desemnat administrator provizoriu și Anatolie Culicov au făcut tot posibilul să preia activitatea întreprinderii SRL „Parșe Tutun” și să o declare insolubilă.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, a fost respinsă cererea introductivă a creditorului Anatolie Culicov cu privire la intentarea procesului

de insolvabilitate față de debitorul SRL „Parșe Tutun”, fiind refuzată intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Parșe Tutun”, au fost anulate măsurile de asigurare aplicate față de debitorul SRL „Parșe Tutun” prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015 și a fost încasat din contul creditorului Anatolie Culicov cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului, formate din taxa de stat, remunerarea administratorului provizoriu, notificarea, convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 aprilie 2016, a fost respins recursul declarat de către Anatolie Culicov, prin intermediul reprezentantului, avocatul Arhiliuc Ion și a fost menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016 în cauza civilă la cererea introductivă a creditorului Anatolie Culicov cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Parșe Tutun”.

Ca urmare a măsurilor întreprinse de către Anatolie Culicov în perioada 01 decembrie 2015 - 06 mai 2016 companiei SRL „Parșe Tutun” i-a fost cauzat prejudiciul material în sumă de 1 170 000 lei, având și pierderi sub formă de venit ratat în sumă totală de 6 250 281 lei.

Cererea a fost întemeiată în baza dispozițiilor art. 8-11, 14, 94, 96, 182, 610, 1398 Codul civil, art. 5, 20, 19, 22, 32, 84, 96, 166, 167, 174, 169, 175, 176, 177 CPC și art. 33 din Legea insolvenței.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la Anatolie Culicov în beneficiul SRL „Parșe Tutun” prejudiciul material în sumă de 1911227 lei, venitul ratat în suma totală de 7420281 lei, suma de 200000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 50000 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23 iunie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a SRL „Parșe Tutun”.

La 29 iunie 2017, SRL „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii înaintate de SRL „Parșe Tutun”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, nu a fost dat curs apelului declarat de SRL „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir și a fost acordat apelantei pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 lei, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat apelantului SRL „Parșe Tutun” că în cazul nelichidării în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea va fi restituită.

În ședința instanței de apel din 26 octombrie 2017 apelantul a depus apel motivat, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat (f. d. 187-193).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, a fost respinsă cererea privind acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de către SRL „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir (f. d. 187-202).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 31 octombrie 2017, SRL „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

La 05 decembrie 2017, SRL „Parșe Tutun”, în persoana directorului, a declarat recurs suplimentar solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2017 a fost restituită cererea de recurs depusă de către SRL „Parșe Tutun” prin intermediul avocatului Mariana Kușnir și cererea de recurs suplimentară depusă de SRL „Parșe Tutun”.

La 03 ianuarie 2018, SRL „Parșe Tutun”, în persoana directorului, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel în mod greșit a dispus restituirea cererii de apel, întrucât SRL „Parșe Tutun” precum și reprezentantul acestuia nu au recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017 prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

A menționat că avocatul Mariana Kușnir nu a avut împuterniciri de a contesta hotărârea primei instanțe, astfel încât SRL „Parșe Tutun” nu a cunoscut despre încheierea de înlăturare a neajunsurilor. Mai mult, SRL „Parșe Tutun” nu a participat în cadrul ședinței judiciare. Astfel consideră că instanța de apel trebuia să-i expedieze în adresa sa încheierea privind înlăturarea neajunsurilor precum și încheierea de restituire a apelului, pe care pînă în prezent nu le-a primit. Din aceste motive consideră că a omis motivat termenul de contestare a încheierii instanței de apel din 26 octombrie 2017 și solicită repunerea în termen.

A indicat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 i-a fost lezat dreptul de acces liber la justiție, iar restituirea cererii de apel neîntemeiat îi îngreădește dreptul la proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen este neîntemeiată și recursul urmează a fi respins ca fiind tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din suportul probator anexat la materialele cauzei rezultă că la 29 iunie 2017 reprezentantul SRL „Parșe Tutun”, avocatul Mariana Kușnir a declarat apel împotriva

hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Se mai constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017 nu a fost dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul SRL „Parșe Tutun”, avocatul Mariana Kușnir și s-a acordat apelantului un termen de 10 zile din ziua recepționării copiei încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor și anume depunerea cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 37500 lei.

În ședința de judecată a instanței de apel din 26 octombrie 2017 reprezentantul apelantului, avocatul Mariana Kușnir a depus cererea de apel motivată solicitând totodată scutirea de la plata taxei de stat, invocând că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 21 septembrie 2017, deoarece nu a recepționat-o.

La 04 octombrie 2017, reprezentantul SRL „Parșe Tutun”, avocatul Mariana Cușnir a recepționat încheierea instanței de apel din 21 septembrie 2017, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.184).

Drept urmare, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 octombrie 2017 a respins cererea privind acordarea unui termen suplimentar pentru depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat și a restituit apelul declarat de către SRL „Parșe Tutun” împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23 iunie 2017.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 26 octombrie 2017, SRL „Parșe Tutun” la data de 03 ianuarie 2018, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor legale citate supra, instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că SRL „Parșe Tutun” în cererea de recurs, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului a indicat faptul că nu a fost prezent în ședințele de judecată, nu a recepționat încheierea instanței de apel din 21 septembrie 2017 și nici încheierea contestată cu recurs din 26 octombrie 2017.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a recursului, iar afirmațiile recurentului în acest sens fiind declarative și contrare probelor din dosar. Or, din actele pricinii rezultă cu certitudine că SRL „Parșe Tutun”, în persoana directorului, a cunoscut despre emiterea încheierii contestate, deoarece acesta la 05 decembrie 2017 a depus recurs suplimentar împotriva încheierii instanței de apel din

26 octombrie 2017, care a fost restituit la 20 decembrie 2017 prin încheierea Curții Supreme de Justiție în temeiul art. 426¹ lit. a) CPC (f.d. 210-212, 215-220).

Mai mult, conform extrasului din poșta electronică (f.d.84) reprezentantul SRL „Parșe Tutun”, avocatul Mariana Kușnir, a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, precum și a fost prezent în ședința instanței de apel din 26 octombrie 2017, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată respective (f.d. 194-195).

Drept urmare, este indubitabil că temei de repunere în termen a recursului nu este și se constată tardivitatea recursului depus de SRL „Parșe Tutun”.

Or, în speță, termenul de declarare a recursului, în conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, a început să curgă din data de 27 octombrie 2017, imediat a doua zi după recepționarea încheierii contestate cu recurs și a expirat la 10 noiembrie 2017.

Distinct de aceste constatări, este cert stabilit că recursul declarat de către SRL „Parșe Tutun” la 03 ianuarie 2018, este depus peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 CPC, ca consecință, în lipsa temeiurilor de repunere a recursului în termen, acesta urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs reiterează că o asemenea soluție este compatibilă și cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, conform căror încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducerea unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul declarat de SRL „Parșe Tutun” ca fiind depus în afara termenului legal și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea Societății cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun” cu privire la repunerea recursului în termenul de declarare.

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Parșe Tutun” împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru